

Setkání po letech

Balíme stan a opatrně scházíme po kamenité cestě zpátky do údolí. Toyota na nás naštěstí čeká a vypadá zcela v pořádku. Uleví se mi. Jedeme do vesnice Artuč k domu našeho laskavého hostitele Boba Johna. Chtěli bychom ho pozdravit a poděkovat mu, že nás před dvěma lety zcela nezištně ubytoval u sebe doma. Vezeme mu i nějaké drobné dárky. Ze setkání jsme však trochu nervózní. Bojíme se, že nedokážeme najít ve vesnici jeho dům, nebo že nás Bobo John vůbec nepozná. Dům nakonec nalezneme snadno. Jdeme nesměle k bráně a odhodláváme se k zaklepání. Když v tom Bobo John vyjde z domu naproti a než se nadějí, už si s Luďou přátelsky třesou rukou. Poznal nás! A i jeho otec si na nás vzpomíná! Strkám Bobovi do rukou balíček od nás a on nás s jistou samozřejmostí zve dál na čaj. Vysvětlujeme mu, že musíme jet, ale Bobo se nenechá jen tak odbýt a najednou sedíme stejně jako před dvěma roky na vyvýšené podlaze v útulné prosklené verandě vyložené barevnými koberci a polštářky. Bobo na podlaze rozloží proužkovaný ubrus a láme chléb na kusy. A pak postupně před námi přibývají další a další dobroty. Bobova matka a její dvě snachy přináší talířky

s bonbóny, arašidy, neloupanými mandlemi a oříšky obalenými v cukru. Dámy se na mě usmívají, i ony si nás pamatují. Dostaneme také obrovský talíř s nakrájeným vodním melounem a žluté višně. Bobo nalévá čaj a my vyprávíme podrobnosti o naší letošní cestě a vyzvídáme, co nového se událo tady. Bobovi se jeho práce v turistickém ruchu daří. Společně s bratrem vozí terénním autem turisty do okolních hor i do Pamíru. Jejich zákazníci pochází především z Francie a Belgie. Boba jeho belgičtí přátelé dokonce pozvali na tříměsíční stáž do Evropy. Kromě toho rekonstruuje rodina dům naproti v ulici, který bude sloužit jako penzion. Mám obrovskou radost, že se rodině vede dobře. Vždycky mě těší, když někdo v takovém chudém koutě dokáže navzdory okolnímu prostředí tvrdě pracovat a z mála vytvořit něco, co dává smysl.

Aby toho nebylo málo, štěstí se usmálo i na Bobova bratra. Při naší poslední návštěvě si z něj rodina dělala legraci, že je „master na dámy“, protože se mu rodí samé dcery. Nedávno však jeho žena přivedla na svět konečně i vytouženého syna. Malé miminko leží v kolébce a houpe ho jeho babička, Bobova matka. Na to, že jsme sem přijeli jen

na skok, se nám dostane skutečně velkolepého pohoštění. Mezitím, co jsme si povídali, dámy v kuchyni upekly čerstvé taštičky samsa plněné cibulí, bramborem a masem a posypané aromatickými semínky černého kmínu. Ještě horké z pece nám je servírují společně se salátem z rajčete, okurek a kopru. „Přespíte zase u nás!“ rozhodne rázně Bobův otec, který má z naší návštěvy snad největší radost. Noc je ale ještě daleko, my potřebujeme pokračovat dál a nechceme být na obtíž. Slíbíme tedy, že jestli budeme mít zase někdy cestu okolo, opět se u nich zastavíme. Bobova maminka nám s sebou na cestu zabalí taštičky samsa a loučíme se jako před lety.

Perly
Fanských
hor

S Fanskými horami mám spojené ještě jedno přání. Než se odtud přesuneme do Pamíru, chtěla bych ještě spatřit Alaudinská jezera, která jsme posledně vynechali a o kterých jsem přesvědčená, že jsou těmi úplně nekrásnějšími v této oblasti. Zhruba dvacet kilometrů za městem Ajni odbočujeme z hlavní silnice na kamenitou cestu a pokračujeme až do údolí řeky Čapdary. Na úplném konci cesty se choulí nízké jednoduché domky pastevců postavené z kamene. V prvním z nich bydlí manželé se spoustou hezkých dětí s velkýma hnědýma očima. Napočítáme jich rovných deset. Žena v široké sukni a ve svetru na knoflíky se s námi dává do řeči. Jmenuje se Farzoga. Chválím zdejší přírodu a Farzoga se ke mně přidává. S rodinou tady žije každé léto. Pasou zde krávy, pijí mléko a vodu přímo z řeky. Z mléka vyrábí máslo, které potom jedí v zimě. „Naše děti nikdy nestůňou,“ ukazuje pyšně na kopec čiperných dětí, které pobíhají okolo. Zní to až idylicky. Navzdory pro nás zcela nepředstavitelné chudobě to vypadá, že jim skutečně nic nechybí. Farzoga působí tak vyrovnaně, radostně a bezstarostně. A možná to nakonec všechno trochu dává smysl, však i my jsme posledních pár let šetřili, abychom náš pohodlný a hektický život vyměnili za trmácení se světem a spaní v autě. Paní Farzogu požádáme, jestli bychom si tady kousek na cestě nemohli nechat přes noc stát auto. Vysvětlujeme, že půjdeme se stanem nahoru k jezerům a tam přespíme. Farzoga přikývne a hned zaúkoluje svého nejstaršího synka, aby nám na auto dohlédl.